

Bryssel, 31. toukokuuta 2024
(OR. en)

10455/24

Toimielinten välinen asia:
2024/0068(COD)

SOC 405
EMPL 232
ECOFIN 613
EDUC 190
JEUN 122
CODEC 1371
IA 128

ILMOITUS

Lähettäjä: Puheenjohtajavaltio

Vastaanottaja: Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto

Asia: Ehdotus EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVIKSI harjoittelijoiden työehtojen parantamisesta ja täytäntöönpanemisesta sekä harjoitteluiksi naamioitujen varsinaisten työsuhteiden torjumisesta (harjoitteludirektiivi)
– *Tilanneselvitys*

I. JOHDANTO

Komissio hyväksyi 20. maaliskuuta 2024 ehdotuksen direktiiviksi harjoittelijoiden työehtojen parantamisesta ja täytäntöönpanemisesta sekä harjoitteluiksi naamioitujen varsinaisten työsuhteiden torjumisesta (ns. harjoitteludirektiivi) Ehdotetun direktiivin tavoitteena on parantaa harjoittelijoiden työehtoja ja panna ne täytäntöön sekä torjua tapauksia, joissa harjoittelua käytetään varsinaisten työsuhteiden naamioimiseen. Ehdotus julkaistiin pakettina yhdessä neuvoston suositusehdotuksen kanssa, joka koskee harjoittelun vahvistettuja laatupuitteita ja harjoittelun laatupuitteista 10. maaliskuuta 2014 annetun neuvoston suosituksen korvaamista.

Valtuuskuntien suuri enemmistö suhtautui myönteisesti ehdotuksen tavoitteeseen ja ilmaisi tukensa aloitteille, joilla pyritään parantamaan harjoittelijoiden työehtoja. Valtuuskunnat korostivat, että tämän direktiivin vaikutusten ja seurausten arvioimiseen tarvitaan

huomattavasti aikaa, joten monilla valtuuskunnilla on edelleen yleinen – ja joillakin parlamentaarinen – tarkasteluvarauma ehdotukseen.

Sosiaalityöryhmä kokoontui Belgian puheenjohtajakaudella kolmeen otteeseen: 9. huhtikuuta, 22. huhtikuuta ja 27. toukokuuta 2024. Työryhmä sai päätökseen ehdotuksen artiklakohtaisen tarkastelun. Yhteenveto käsittelyn edistymisestä on esitetty jäljempänä osassa II.

Ehdotettu oikeusperusta eli Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 153 artiklan 2 kohdan b alakohta yhdessä sen 153 artiklan 1 kohdan b alakohdan kanssa edellyttää, että neuvosto noudattaa tavallista lainsäätämisyjärjestystä Euroopan parlamentin kanssa.

Euroopan parlamentti ei ole vielä vahvistanut ensimmäisen käsittelyn kantaansa.

II. EHDOTUKSEN KÄSITTELY NEUVOSTOSSA BELGIAN PUHEENJOHTAJAKAUDELLA

Sosiaalityöryhmä aloitti direktiiviehdotuksen tarkastelun Belgian puheenjohtajakaudella 9. huhtikuuta 2024 eli kolme viikkoa sen julkaisemisen jälkeen. Tässä yhteydessä komissio esitteli direktiiviehdotuksen, ja valtuuskunnilla oli tilaisuus esittää alustavia yleisluonteisia huomautuksia ja kysymyksiä.

Komission ehdotuksen liitteenä oli vaikutustenarviointi, joka kattaa myös ehdotetun neuvoston suosituksen. Puheenjohtajavaltio Belgia toimitti valtuuskunnille 4. huhtikuuta 2024 kyselyn vaikutustenarvioinnista. Kyselyyn vastasi 21 jäsenvaltiota. Vaikutustenarviointia analysoitiin ja siitä keskusteltiin perusteellisesti sosiaalityöryhmässä 22. huhtikuuta 2024. Asiakirjassa 10456/24 esitetään yhteenveto vaikutustenarviointia koskevista jäsenvaltioiden arvioista ja vastauksista.

Sosiaalityöryhmä käsitteli direktiiviehdotusta kokouksissaan 22. huhtikuuta ja 27. toukokuuta 2024 ja keskusteli siitä varmistaakseen ehdotustekstin paremman ymmärtämisen.

Valtuuskunnat esittivät tuolloin huomautuksia ja kysymyksiä erityisesti direktiiviehdotuksen soveltamisalan sekä ”harjoittelun” ja ”harjoittelijan” määritelmien osalta, ja komissio vastasi niihin.

III. TÄRKEIMMÄT TYÖRYHMÄTASOLLA KÄSITELLYT KYSYMYKSET

Soveltamisala

Monilla valtuuskunnilla on epäilyksiä ehdotuksen soveltamisalan suhteen, ja ne halusivat selvennyksiä siitä, minkä tyyppiset harjoittelijat ja minkä tyyppiset harjoittelut kuuluvat ehdotetun direktiivin soveltamisalaan. Komissio selvensi, että *ehdotuksen II lukua (Yhdenvertainen kohtelu)* ja *IV lukua (Täytäntöönpano- ja tukitoimenpiteet)* sovellettaisiin työsuhteessa oleviin harjoittelijoihin, kun taas *III luku (Harjoitteluksi naamioidut varsinaiset työsuhteet)* velvoittaisi jäsenvaltiot havaitsemaan tosiasiallisten varsinaisten työsuhteiden tilanteita kaikkien harjoittelijoiden joukossa, mukaan lukien harjoittelijat, joilla ei ole työsuhdetta.

Valtuuskunnat suhtautuivat vielä komission antamien selvennysten jälkeenkin kriittisesti niihin ehdotuksen osiin, joiden soveltamisalaan kuuluvat vailla työsuhdetta olevat harjoittelijat ja harjoittelut, joiden suorittaminen on tiettyjen ammattien harjoittamisen pakollinen edellytys tai jotka kuuluvat virallisen koulutuksen opinto-ohjelmiin.

Määritelmät

Useimmat valtuuskunnat korostivat, että ”harjoittelijan” ja ”harjoittelun” määritelmät eivät ole johdonmukaisia, koska ”harjoittelijan” käsite edellyttää työsopimuksen tai työsuhteen olemassaoloa toisin kuin ”harjoittelun” määritelmä. Komissio korosti, että määritelmien ero kuvastaa ehdotetun direktiivin soveltamisalaa ja sen kahta tavoitetta.

Lisäksi jotkin valtuuskunnat pyysivät määritelmien selventämistä niin, että ”harjoittelu” ja ”oppisopimuskoulutus” voidaan erottaa toisistaan.

Harjoitteluiksi naamioitujen varsinaisten työsuhteiden arviointi ja täytäntöönpanotoimenpiteet

Useat valtuuskunnat ilmaisivat huolensa toissijaisuusperiaatteesta ja suhtautuivat kriittisesti III ja IV luvun säännösten yksityiskohtaisuuteen. Ne katsovat, että kansallisilla viranomaisilla olisi oltava enemmän joustovaraa täytäntöönpanosäännösten suhteen. Lisäksi monet valtuuskunnat ovat huolissaan siitä, että kaikentyyppisten harjoittelujen arviointi, valvonta ja tarkastaminen lisäisi merkittävästi työsuojeluviranomaisten taakkaa.

Työmarkkinaosapuolten rooli

Eräät valtuuskunnat korostivat, että on tärkeää kunnioittaa kansallisten järjestelmien monimuotoisuutta, erityisesti työmarkkinaosapuolten roolia ja toimivaltaa joissakin jäsenvaltioissa. Tämä on horisontaalinen kysymys, joka on otettava huomioon kaikkialla tekstissä.

Menettelyt harjoittelijoiden puolesta tai heidän tukemisekseen

Muutamit valtuuskunnat suhtautuivat epäilevästi ehdotettuun säännökseen, jonka mukaan työntekijöiden edustajat voivat edustaa ja avustaa harjoittelijoita oikeudellisissa tai hallinnollisissa menettelyissä.

IV. LOPUKSI

Puheenjohtajavaltio Belgia sai toteutettua direktiiviehdotuksen perusteellisen tarkastelun. Asiaa koskevat sosiaalityöryhmän kokoukset tarjosivat valtuuskunnille tilaisuuden esittää ehdotusta koskevat huomautuksensa ja kysymyksensä, myös kirjallisesti. Komissio antoi näissä tilaisuuksissa uusia selityksiä ja täsmennyksiä valtuuskuntien esille ottamiin kysymyksiin. Keskustelut paransivat merkittävästi ehdotusta koskevaa yhteisymmärrystä.

Ehdotuksen ensimmäisen käsittelyn päätökseen saattaminen edellyttää lisätyötä ja teknisiä keskusteluja.